

Horten kommune
Virksomhet sosiale tjenester

Saksbehandler: Tor Henning Sundeng
Direkte telefon: 335 12 438
Vår ref.: 09/33880 / 09/3890-3
Arkiv: FA-f30
Deres ref.:

Dato: 22.09.2009

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

30 OKT 2009

Uttalelse til Høring - Endring i introduksjonsloven og statsborgerloven med forskrifter og utlendingsforskrift

Vi viser til høringsbrev om ovennevnte sak. Horten kommunes uttalelse ble behandlet i Hovedutvalg for Helse og omsorg 12. oktober 2009. Følgende uttalelse ble vedtatt med x mot y stemmer:

Introduksjonsprogram for personer som uten å ha søkt asyl får tillatelse på grunnlag av urimelige vanskeligheter ved retur til hjemlandet etter samlivsbrudd, mishandling i samlivsforholdet eller på grunnlag av at et ekteskap er kjent ugyldig pga tvang.

Horten kommune stiller seg positive til dette forslaget, da det er en gruppe personer som er i sårbar situasjon. Dette vil kunne bidra til å senke terskelen for kvinner som lever i forhold med mishandling til å kunne bryte ut. Mange velger i dag "å holde ut" i et forhold til de har bodd lenge nok til å få bosettingstillatelse. Dette får store konsekvenser for den enkelte og for samfunnet i ettertid. Mange kvinner får psykiske problemer som følge av et forhold med mishandling og trenger da oppfølging og behandling i ettertid. I tillegg vil eventuelle barn kunne få store skader ved å leve i et hjem med mishandling og dette er tungtveiende argument for dette nye forslaget etter vår mening. Det er derfor positivt at disse personene får rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogrammet, og dette vil styrke deres mulighet til deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Ikke minst i forhold til å kunne ivareta sin foreldrerolle og deres barns rettigheter etter Barnekonvensjonen. Horten kommune mener imidlertid at det er en forutsetning at det da betales ut integreringstilskudd slik at utgifter til stønad og oppfølging blir dekket. Hva med de som får familiegjenforening med disse?

Innføring av obligatorisk avsluttende prøve i norsk og samfunnskunnskap.

Vi synes det er positivt at timetallet blir utvidet til 600. Dette fordi vår erfaring viser at 300 timer er for lite til å oppnå et tilfredsstillende språknivå. Vi er også usikre på om det er hensiktsmessig med en obligatorisk avsluttende prøve, spesielt da skriftlig, når vi vet at flere personer som er analfabet eller har svært mangelfull skolegang, etter 600 timer vil ha liten mulighet til å bestå en slik prøve. I tillegg mener vi at opplæring i samfunnskunnskap er av vesentlig betydning og derfor må prioriteres. På side 17 under punkt 4.2 vises det til at arbeidsinnvandrere som ikke har krav på gratis norskopplæring er unntatt, dette begrunnes med

Postadresse: Postboks 10, 3191 HORTEN
Besøksadresse: Apotekergata 16
E-post: postmottak@horten.kommune.no

Telefon: 33 08 50 00
Telefaks: 33 08 50 01
Internett: www.horten.kommune.no

Bank: 1594.30.31220
Org.nr.: 964 951 284

at de må betale for opplæringen selv. Vi stiller oss undrende til at disse lærer fortere norsk enn andre, når argumentasjonen gjentatte ganger har vært at 300 timer anses for lite for å oppnå et grunnleggende språknivå. Vi mener rett og plikt til 600 timer må gjelde for denne gruppen også, og vi mener at den økonomiske begrunnelse ikke er tilstrekkelig da disse personene er i arbeid. Alternativt bør undervisningen gjøres billigere. Horten kommune ser betydningen av manglende norskkunnskaper både ved jobbformidling og for familiene generelt. I tillegg viser høringsutkastet selv til Rambøll Managements evaluering. Videre foreslås det også at de som kan dokumentere tilstrekkelige norskkunnskaper fritas for obligatorisk undervisning.

Endring av vilkår for statsborgerskap.

Vi ønsker kun å gjøre oppmerksom på at ved en innføring av obligatorisk skriftlig prøve vil man selekttere ut personer som alene på bakgrunn av manglende skolegang fra hjemlandet eller alder ikke har mulighet til å oppnå tilfredsstillende norskkunnskaper. Skal dette alene utelukke personene fra norsk statsborgerskap? Vil de ikke være fullbyrdige medlemmer av vårt samfunn? Hvis prøvene kunne gjennomføres muntlig med mulighet for å bruke tolk, vil man også få god innsikt i en persons kunnskap om Norge. Dette bør kunne vurderes for overnevnte gruppe. I tillegg støtter vi muligheten for fritak av helsemessige årsaker og at denne gruppen kan vurderes i kategorien "andre tungtveiende årsaker". Vi mener at ved en muntlig prøve eller samtale evt med tolk, så vil også flere kunne gjennomføre dette.

Endring av vilkår for bosettingstillatelse.

Viser til tidligere uttalelse, vi mener at også arbeidsinnvandrere bør dokumentere gjennomført opplæring før bosettingstillatelse innvilges, like regler for begge gruppene. Søknad om bosettingstillatelse signaliserer et ønske om langsiktig tilknytning til det norske samfunnet også for denne gruppen og vilkårene bør være de samme.

Innføring av statlige tilsyn og plikt for kommunen til å føre internkontroll med forvaltning av introduksjonsprogram og –stønad, opplæring i norsk og samfunnskunnskap samt NIR.

Vi støtter forslaget om internkontroll da dette vil styrke rettssikkerheten og kvalitetssikringen av Lov om introduksjonsordning. Vi er også kjent med at ikke alle kommuner oppfyller kravene i loven og mener også at et statlig tilsyn vil kunne bidra til å redusere risikoen for kommunale lovbrudd. Vi mener også at introduksjonsprogrammet bør ha de samme kontrollmekanismene som kvalifiseringsprogrammet. Horten kommune legger til grunn at økonomiske konsekvenser for kommunene dekkes fullt ut.

- **NB: Når det gjelder lik praksis for disse to lovverkene så foreslår vi at det også i introduksjonsprogrammet, på lik linje med kvalifiseringsprogrammet, innføres barnetillegg. Denne forskjellen virker i dag svært urimelig og vi kan ikke se noen argumenter for denne ulikheten. Dette blir veldig synlig i et NAV kontor hvor også alle statlige ytelser har barnetillegg.**

Innføring av fedrekvote.

Det vises til likhet i ft Folketrygdloven og vi mener også at dette er rimelig. Allikevel kan de ikke likestilles helt da omsorgspermisjonen i introduksjonsprogrammet er ulønnet. Det er en positiv effekt av at far får mulighet til å være mer sammen med barnet og praksisen blir mer lik arbeidslivet for øvrig. Høringsnotatet viser til at det vil ha positiv effekt på mødrenes fravær fra

introduksjonsprogrammet og skal føre til større grad av overgang til arbeid/utdanning ved program slutt. Vi kan ikke se at dette gir stor gevinst at fars permisjon utvides til 10 uker, da mor uansett minimum vil være hjemme i 8 mnd, hvis ikke en annen deling gjennomføres som allerede er mulig etter dagens regelverk. Vi ser ikke at dette vil ha vesentlig innvirkning på mors gjennomføring av introduksjonsprogrammet og senere raskere overgang til arbeid eller utdanning. Vi ser den mest positive effekten i ft far og likhet til norsk arbeidsliv.

Innføring av nytt oppholdsbevis.

Det er meget positivt at denne problematikken settes på dagsorden, da personer uten gyldig id vanskelig kan integreres i vanlig samfunns- og arbeidsliv, samt boligmarked. På hvilken måte dette skal gjøres kan ikke vi uttale oss om, men mener det er svært nødvendig å finne en løsning på dette problemet.

Horten kommune forutsetter at alle kommunale kostnader som følge av evt. endringer, blir dekket fullt ut i rammeoverføringene til kommunene.

Med hilsen

Tor Henning Sundeng
NAV leder